

Oslo, 14. januar 2021

Norske Havner representerer havnene i Norge og arbeider for å synliggjøre havnenes betydning, utvikling og konkurranseevne.

Norske Havner er en del av arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen Samfunnsbedriftene som organiserer over 535 lokale og regionale samfunnsbedrifter, primært med kommunalt eierskap.

FNs bærekraftsmål er rettesnor og grunnlag for det Samfunnsbedriftene arbeider med og står for.

Til

Næringskomiteen

Meld. St. 10 (2020-2021) – Grønnere og smartere - morgendagens maritime næring.

Norske Havner viser til regjeringens melding til Stortinget om morgendagens maritime næring og Stortingets (Næringskomiteens) behandling av saken. Norske Havner har følgende innspill til meldingen:

Den maritime næringens betydning for verdiskapningen i Norge er uomtvistelig. Norge er en sjøfartsnasjon og vil i all fremtid hente og høste fra det havnæringene kan bidra med. En effektiv og bærekraftig maritim næring er helt avhengig av velfungerende havner. Norske Havner mener at regjeringen må følge opp denne maritime meldingen med en konkret nasjonal plan for hvordan havnene skal bidra til næringsutvikling og effektive grønne logistikk-løsninger, hvor en ser alle transportformene i en sammenheng og utnytter deres komparative fortrinn. En slik plan vil være et viktig bidrag i å utvikle en bærekraftig transportsektor, hvorav den maritime næring inklusive havnesektoren utgjør en sentral rolle.

Kystnasjonen Norge har vært nedprioritert i flere tiår. Bevilgningene til sjøveis infrastruktur utgjør en liten andel av prioriteringene i de nasjonale transportplanene og følges ikke opp i de årlige statsbudsjettene. Kystverkets budsjetter kuttes med de konsekvenser det har for havneutvikling og sjøtransport. I tillegg til at de nasjonale prioriteringene på kyst ikke følges opp, så ser Norske Havner at flere havner opplever press i forhold til havnekapitalen. Det også

bekymringsfullt at prioriterte planer i NTP på kyst ikke følges opp, mens for planene for vei så å si blir fulgt fullt opp.

Ettersom overføringen av fiskerihavner til fylkene har utviklingen stoppet opp. Dette er svært utfordrende for flere lokalsamfunn der utvikling av fiskerihavnene er i direkte samsvar med utvikling arbeidsplasser. Dette gjelder særskilt i de nordligste fylkene, hvor ansvarsforholdet ikke er avklart enda.

Vi mener derfor at det må til et skikkelig løft i forhold til satsning på sjøveis infrastruktur. Følgende områder må styrkes

- Farledene inn til havnene må utvides for å møte større skip
- Havnene må få bedre tilknytning til det sentrale veinettet. I dag starter de fleste næringstransporter på en dårlig fylkesvei
- Transportformene må dekke de kostnadene de påfører samfunnet, herunder må det innføres veipricing for tungtransporten
- Tilskuddsordningen til effektive og miljøvennlige havner må styrkes
- ENOVAs rolle i å elektrifisere havnene må videreføres
- Sjøtrafikksentralene må finansieres helt og fullt av staten
- Det må sikres finansiering til utvikling av fiskerihavnene

Havnene utgjør Navet i en bærekraftig maritim strategi, og OECD anslår at de havbaserte næringene kan doble sitt bidrag til den globale økonomien i 2030. I havrommet langs norske kysten ligger det, med andre ord, store muligheter for ny verdiskaping i fremtiden, men “skal en høste fra havet, må det sås på land”.

Med vennlig hilsen

Kjell-Olav Gammelsæter

Direktør

Arnt-Einar Litsheim

Fagdirektør